

Jutlus Nõos P, 09.06.19 kell 11.00, I nelipüha, leeripüha

Lektsioonid: Hs 36:24–28; Ap 2:1–13

Leerikõne: 1Kr 1:18

Pihikõne: pihivormel Agendast lk 9-10

Jutlus: Jh 14:23–29

Laulud: 127 (1–4); 128 (1–2, 3); 136 (1–4); 298 (1–3)

Jeesus vastas talle: „Kui keegi armastab mind, küll ta peab minu sõna, ja minu Isa armastab teda ja me tuleme ja teeme eluaseme tema juurde. Kes mind ei armasta, ei pea mu sõnu. Ja sõna, mida te kuulete, ei ole minu, vaid Isa sõna, kes minu on saatnud. Seda ma olen teile rääkinud teie juures viibides. Aga Lohutaja, Püha Vaim, kelle Isa saadab minu nimel, tema õpetab teile kõik ja tuletab teile meelde kõik, mida mina teile olen öelnud. Rahu ma jätan teile, oma rahu ma annan teile. Mina ei anna teile nõnda, nagu maailm annab. Teie süda ärgu ehmu ega mingu araks! Te kuulsite, et ma ütlesin teile: „Ma lähen ära ja tulen tagasi teie juurde. Kui te mind armastate, küll te siis rõõmustate, et ma lähen Isa juurde, sest Isa on suurem kui mina.” Ja nüüd ma olen teile seda öelnud, enne kui see sünnib, et te usuksite, kui see sünnib.

Jeesus kõneleb siin armastusest enda vastu.

Kes küll suudaks armastada Jeesust?

Samas, kui inimesed armastavad raamatu ja – tänapäeval veel eriti – filmide, teleseriaalide väljamõeldud tegelasi, miks ei saaks siis armastada Jeesust, kes pole ju mingi väljamõeldud tegelane, vaid reaalselt elanud jumalanimene?

Ent ikkagi võib tunduda imelik, et armastatakse kedagi, keda pole kunagi nähtud ja kellest kõnelevad ainult raamatud. Aga Jeesus, nagu öeldud, pole mingi väljamõeldud tegelaskuju, vaid keegi, kes on töötanud olla iga päev Temasse uskujate juures maailma ajastu otsani.

Eile toimus Laatre kirikus EELK Valga praostkonna vaimulik laulupäev. Ilm oli soe ja päikseküllane. Suhteliselt väike kirik oli lauljaid-kuulajaid täis. Aastaid vaikinud ja alles möödunud aasta 11. novembril jälle hüüdma hakanud orel mängis ilusasti ja puhtalt. Eri vanuses koorilauljad ja pillimehed esitasid lihtsat ja rahvapärast muusikat, mille autor oli ise kohal. Kõik see oli paigutatud kõigile tuntud jumalateenistuslikku vormi: praostkonna vaimulikud ja külalisedki lugesid Pühakirja, palvetasid, jutlustasid ja laulsid.

Vanemad ametivennad osutasid eri moel tähelepanu sellele, et toimus midagi, mille viimne otstarve oli teada ainult Jumalale, kuid milleks inimesed olid siiski valmistunud nii hästi kui oskasid ja ohverdasid selleks oma jõudu ja aega.

Kas ei toimunud see kõik Jeesuse teadmisel ja juuresolekul? Kas polnud selles armastust Jeesuse vastu? Arvan, et oli.

Võib-olla mõtleb mõni, et kuidas saab siis Jeesust armastada inimene, kes ei käi igal pühapäeval kirikus, vannub vahel kurja, ütleb ligimesele halvasti, kelle peres pole kõik asjad päris korras, võib-olla ka joob rohkem alkoholiseid jooke kui tarvis ja suitsetab ning teeb asju, mida piinlik nimetadagi? Küllap on meie kõigi elus selliseid momente ja harjumusi, mille üle me pole uhked.

Aga mõelgem nt Peetrusele, kes arvas endast rohkem kui ta väärt oli, lubades Jeesust oma elu hinnaga kaitsta. Teame, kuidas ta reetis oma Önnistegija üsna süütus olukorras kolm korda järjest, ilma seda isegi endale tol hetkel teadvustamata.

Ja siiski küsis ülestõusnud Jeesus Peetruselt kolm korda järjest Jh 21: kas sa armastad mind? Kui Jeesus poleks Peetruses näinud armastust, siis poleks ta temalt seda üldse küsima hakanud. Kuid Jeesus nägi seda. Ja tahtis, et Peetrus seda oma sõnadega väljendaks. Sest sõnadega tunnistada, et kedagi armastatakse, pole naljaasi. Seda teab igaüks, kes kunagi kellelegi on armastust avaldanud.

Niisiis on Jeesust võimalik armastada, sest Ta on nende juures, kelles ta näeb usku ja muudab selle armastuseks.

Mis aga juhtub inimesega, kes Jeesust armastab? Jeesus vastab ise: ta peab Jeesuse sõna. Seda mõtet väljendab selgemini 1Jh 5:3, kus apostel ütleb: „See ongi Jumala armastamine, et me peame

tema käske, ja tema käsud ei ole rasked.“

Inimene, kes armastab Jeesust, on võimeline Jumala sõna järele elama ja see elu pole tema jaoks suur pingutus ega lihasuretamine, vaid midagi loomulikku – nagu armastus seda ikka on.

Ja sellise inimese juurde tulevad nii Isa kui ka Poeg ja teevad oma eluaseme tema juurde.

Kas selline inimene on pühak? Ei, seda pole vaja küll öelda. Mk 12:28–34 mõistab kirjatundja, mis on Jeesuse kaksikkäsk – armasta Jumalat üle kõige ja ligimest nagu iseennast – ja Jeesus ütleb talle, et kirjatundja pole kaugel Jumala riigist. Lk 19:1–10 aga lubab liigkasuvõtja ehk tõlner Sakkeus kohtumisel Jeesusega loobuda oma patusest elust ja maksta neljakordselt tagasi neile, kellelt ta oli midagi välja pressinud.

Need olid tavalised, patused inimesed, kes hakkasid Jeesust armastama, hakkasid pidama Tema sõna ja Jumal tegi nende juurde oma eluaseme.

Siiski, kui veel peatuda tolle kirjatundja ja tõlner Sakkeuse juhtumil, siis nad mõlemad tundsid Jeesuse vastu huvi: kirjatundjat huvitas Jeesuse vastus, Sakkeust aga Jeesuse isik. Jeesus pööraski neile tähelepanu ja muutus nende sees sai teoks.

See tähendab seda, et inimene, kes tahab Jeesust armastama hakata, peab Tema juurde esmalt tulema. Ei piisa sellest, et hoida end Jeesusest turvalises kauguses. Ei piisa teadmistest, et ta on olemas, kuid mitte Temaga sisuliselt tegelemisest.

Täna oleme õnnistanud neli leerilast. Nad kõik on läbinud leerikursuse, mis pole võib-olla olnud nii pikk ja nii hästi üles ehitatud, kui oleks tahtnud, kuid selle raames on kõneldud Jeesusest. Sellest, mida ta tegi ja miks ta suri ning kuidas ta surnuist üles äratati. Nüüd on iga inimese enda asi, kas ta läheb Jeesusele lähedale ja tunneb tema vastu huvi. Kas ta palvetab Jeesuse poole ja Jeesuse nimel. Sest siis hakkab ta Jeesust armastama, hakkab Tema sõna pidama ning Jeesus ja Jumal tulevad ning teevad eluaseme tema juurde.

Kõnelesin ennist sellest, et inimene hindab ennast üle ja võib olla üsna kaugel sellest, millisena Jumal teda näha tahab. Lisaks on inimene ka lühikese mälu. Kui me midagi loeme või kuuleme, siis ei pruugi see meile kauaks meelde jääda, kui meile seda uuesti ei korrata. Selline see inimese nõrkus juba kord on.

Jumal teab seda hästi ja on andnud Jeesuse armastajatele abimehe, Lohutaja Püha Vaimu. Jeesus ütleb meie kirjakohas: „Aga Lohutaja, Püha Vaim, kelle Isa saadab minu nimel, tema õpetab teile kõik ja tuletab teile meelde kõik, mida mina teile olen öelnud.“

Tänasel nelipühal täname me Jumalat selle eest, et Ta on meie nõrkuste peale vaadanud ja andnud meile oma Püha Vaimu igapäevaseks ja ka -õiseks abiks. Eelneva kontekstis võib öelda, et Püha Vaim hoiab ülal armastust Jumala vastu. Ta tuletab usklikele meelde Jumala sõna – õigel ajal ja õiges kohas – ja aitab, et usklik seda sõna ka peab.

Püha Vaim annab usklikele ka Jumala rahu, Kristuse rahu – kui soovite. Meie kirjakohta 27. salm on veidi kummaline: „Rahu ma jätan teile, oma rahu ma annan teile. Mina ei anna teile nõnda, nagu maailm annab. Teie süda ärgu ehmu ega mingu araks!“

Miks Jeesus algul jätab rahu ja siis annab rahu? See rahu jätmine on lihtsalt paasasöömaaja lõpuvormel, mida perevanemad ikka kohasel hetkel koosolijatele soovisid. Kuid rahu andmine, lisaks veel oma rahu (Jeesus rõhutab oma rahu) andmine on midagi sellist, mida võikski väljendada kui Kolmainsuse elamist inimese juures, võib-olla isegi inimese sees. Inimlik rahu, mida ikka taotletakse, nii lepingute, leppimise kui ka puhkusega, on üürrike ja kaduv. See asendub tihti ja ootamatult ehmumise ja ärevusega.

Kuid Kristuse rahu annab usalduse Jumala vastu igal eluhetkel, nii nagu armastavad inimesed on üksteisele kindlad kõigis olukordades, olgu need nii hullud kui tahes.

Paulus ütleb 1Kr 13:13 tuntud sõnad: „Ent nüüd jääb usk, lootus, armastus, need kolm, aga suurim neist on armastus.“ Miks need kolm jäävad? Sest Püha Vaim annab neid meile igal meie elu hetkel. Tulgem ainult Jeesuse juurde, hakakem Teda armastama, tundkem rõõmu Tema käskude pidamisest ja Kolmainu Jumalast, kes meie ihus kui Püha Vaimu templis elab.

Õnnistatud nelipühi kõigile, kallid sõbrad!

Aamen.